

2541

1570.

XI. SPRAWOZDANIE

Krakowskiego Ochotniczego

TOWARZYSTWA RATUNKOWEGO

z czynności

w roku 1901.

W KRAKOWIE.
NAKŁADEM TOWARZYSTWA RATUNKOWEGO.
1902.

Do P. T. Panów Lekarzy praktykujących!

Wyciąg z regulaminu Pogotowia Ratunkowego.

Pogotowie ratunkowe ma obowiązek na zawezwanie każdego z Panów Lekarzy czy to ustne czy też pisemne wyjechać celem przewiezienia wskazanego chorego, jeżeli dodane będzie w zawezwaniu, że do transportu jego konieczny jest wóz ratunkowy i podane będzie rozpoznanie choroby. Orzeczenia niepewne n. p. „Status febrilis“ nie będą uwzględniane.

Wyjątki ze statutu Krak. Ochotn. Tow. Rat.

---

§. 2. Celem Towarzystwa jest udzielanie pierwszej pomocy w nagłych przypadkach.

§. 3. Towarzystwo zdąża do tego celu w sposób następujący. Utrzymuje Strażnicę Ratunkową, wyposażoną w potrzebne przybory. (ratunkowe), w której pełni służbę pogotowie, złożone z ochotników, Członków Towarzystwa. W razie nagłego przypadku, tak w miejscach otwartych, jak i w domach, pospiesza Straż Ratunkowa o każdej porze dnia i nocy z pomocą pierwszą, w ogóle stara się o oddanie chorego w pewne ręce rodziny lub lekarza.

§. 4. Członkowie Towarzystwa są trojacy: czynni, wspierający i honorowi.

Wspierającymi członkami mogą być ci obywatele bez różnicy płci, którzy pieniężnie wspomagają Towarzystwo: *a)* członkowie założyciele płacą jednorazowo najmniej 400 kor.; *b)* członkowie dobrodzieje składają jednorazowo najmniej 200 kor.; *c)* członkowie dożywotni płacą najmniej również jednorazowo 100 kor.; *d)* członkowie zwyczajni składają rocznie najmniej 8 kor. Wkładkę tę mogą uiszczać także w odstępach ćwierćrocznych.

§. 5. Każdy Członek Towarzystwa ma prawo żądać pomocy Straży Ratunkowej Towarzystwa w celu przewiezienia siebie lub członka swej rodziny z domu do jednego z zakładów leczniczych, jednak tylko po wykazaniu się świadectwem lekarza ordynującego, że pomoc Straży Ratunkowej jest dla chorego konieczną.

Opiekun Towarzystwa :
Prezydent *Józef Friedlein.*

Zarząd Towarzystwa w roku 1901.

Przewodniczący :
Prof. Dr. Bolesław Wicherkiewicz.

Zastępca przewodniczącego :
Doc. Dr. Stanisław Braun.

Pisarz Towarzystwa :
Dr. Michał Śliwiński.

Podskarbi :
† *Dr. Jan Buszek.*

Wydział :

<i>Nacz. Eminowicz Wincenty,</i>	<i>Rzegociński Bolesław,</i>
<i>Dr. Strycharski Jan,</i>	<i>Filimowski Ludwik,</i>
<i>Dr. Maurer Zdzisław,</i>	<i>Swolkień Bolesław,</i>
<i>Dr. Sędzielowski Józef,</i>	<i>Pańlica Władysław.</i>

Komisya sprawdzająca :
A. Biasion. — A. Mendelsburg — Dr. St. Biesiadecki..

XI. SPRAWOZDANIE

Krakowskiego Ochotniczego Towarz. Ratunkowego za rok 1901.

Z rokiem 1901 rozpoczęło Towarzystwo drugie dziesięciolecie swego istnienia i jeżeli rzucimy okiem na dzieje Towarzystwa w tymże roku, to oświadczyć musimy, że pod niebardzo szczęśliwym znakiem rozpoczęło swoją działalność w nowej epoce. W ciągu bowiem tego roku utraciło Towarzystwo przez śmierć długoletniego swego podskarbiego śp. Dra Jana Buszka jednego z tych członków, którym zawdzięcza nasze Towarzystwo nie tylko początek ale i dotychczasowy pomyślny rozwój. Dzięki tylko niez mordowanym zabiegom około przysporzenia dochodów — rozsądnej gospodarce zebranych funduszami i do najdalszych granic postuniętej oszczędności byłego skarbnika śp. Dra Buszka, rozpoczęło nasze Towarzystwo drugie dziesięciolecie swej humanitarnej pracy z jakkolwiek małym, jak na rozliczne wydatki naszej staeyi ratunkowej funduszem, ale wolne od długów, co w obecnych czasach ogólnego zubożenia naszego społeczeństwa, podtrzymującego swoją ofiarnością wiele innych podobnych

jak nasza instytucyj — należy uważać za objaw korzystny i pomyślny.

Przez śmierć śp. Dra J. Buszka, straciło nasze Towarzystwo serdecznego i życzliwego popiecznika i pośrednika pomiędzy Towarzystwem a Świetną Radą miasta Krakowa, a jeżeli ciągle otacza Świetna Rada miasta Krakowa rzadką życzliwością, opieką i troskliwością nasze Towarzystwo, to nie miała w tem zasługa śp. Dra J. Buszka. Za tę też życzliwość, żywi nasze Towarzystwo głęboką wdzięczność dla Świetnej Rady Miasta z panem Prezydentem na czele, pamięci zaś Męża, który nawiązał tak sympatyczny węzeł pomiędzy Towarzystwem a Radą Miasta niechaj będzie cześć, imię zaś Jego niech zapisze Towarzystwo w szeregu największych swych dobrodziejów.

Z drugiej strony zaznaczyć wypada smutny ale prawdziwy fakt, że jakkolwiek nasze Towarzystwo służy jedynie dla dobra mieszkańców Krakowa, doznaje od nich w swoich usiłowaniach tak małego poparcia, że gdyby nie bezinteresowna działalność naszej młodzieży lekarskiej z jednej strony — a nie pomoc materialna kilku instytucyj finansowych, głównie zaś Świetnej Rady miasta Krakowa z drugiej strony — już dawno byłoby Towarzystwo przestało funkcjonować. Ilekroć zajdzie potrzeba wprowadzenia jakich ulepszeń, na stacyi ratunkowej, pociągających za sobą znaczniejsze wydatki — zwraca się Towarzystwo z prośbą o poparcie do Świetnej Rady a głównie do Jej przedstawiciela Pana Prezydenta i nie było zdarzenia, aby z tej strony doznało zawodu. To też gdy w tym roku po dziesięciu latach istnienia postanowił Wydział całą stacyę odnowić — z całą gotowością pospieszyła Świetna Rada, aby zadośćuczynić wszystkim naszym przedstawieniom i życzeniom. Dzięki Jej poparciu została cała stacya tak urządzona, że śmiało stanąć może obok podobnych zakładów większych i bogatszych miast.

Jakkolwiek szczupłą, uzyskaliśmy osobną ubikacyę na sypialnie dla PP. ochotników dyżurujących — osobny gabinet administracyjny — osobną ubikacyę na salę opatrunkową, zaopatrzoną w dobre oświetlenia gazowe — i palniki do ogrzewania sterylizatorów — wodociąg — podłogę betonową ze zlewem, co ułatwia oczyszczenie sali w jednej chwili — wreszcie ubikacyą na magazyn dla materyałów opatrunkowych i innych przyborów. Jeżeli dodam, że ściany wszystkich ubikacyj są pokostowane i każdej chwili mogą być zmyte — a do tego iż sprawiono nowy kufer zaopatrzony we wszelkie przybory najnowsze, jakie do dania pierwszej pomocy w nagłych przypadkach są potrzebne — śmiało powiedzieć możemy, że dzisiaj krakowska stacya ratunkowa jest urządzona na wzór najnowszych klinik lub szpitali. W takich warunkach, dając pierwszą pomoc zranionemu, łatwiej można przeprowadzić wszelkie prawidła, jakie w danych wypadkach poleca dzisiejsza nauka medycyny.

W dalszym ciągu naszego zdania sprawy, winniśmy uwiadomić, co się stało z funduszami Towarzystwa po śmierci skarbnika. W ciągu choroby pozostawały fundusze pod zarządem śp. Dra Buszka — gdyż Wydział lądząc się nadzieją że choroba, jako chwilowa, z czasem ustąpi, a Dr Buszek powróciwszy do zdrowia i nadal spełniać będzie dotąd przez siebie zajmowany urząd z pożytkiem dla Towarzystwa — nie przyjął rezygnacyi, chcąc temsamem umocnić chorego w nadziei powrotu do zdrowia. — Tymczasem śp. Dr Buszek przeczuwając bliski koniec swego żywota, uporządkował rachunki Towarzystwa i złożywszy zebrane fundusze na książeczkę Kasy oszczędności miasta Krakowa — zaś kapitał zebrany na budowę własnego domu na książeczkę Towarzystwa Zaliczkowego w Krakowie, odesłał takowe na ręce wiceprezesa Dra St. Brauna, który na następnem posiedzeniu Wydziału wręczył Drowi Strycharskiemu,

obranemu tymczasowym skarbnikiem, cały majątek Towarzystwa. Nowy skarbnik znalazł fundusze w jak największym porządku, tylko wkładki członków za czas choroby śp. Dra Buszka nie ściągnięte. Chcąc tę sprawę uporządkować, zwrócił się Dr Strycharski z prośbą do członków o wyrównanie zaległości — i tutaj spotkało Wydział nieprzyjemne rozczarowanie. Pewna część członków odmówiła zapłaty i wypisała się z listy członków — motywując, że nie są zobowiązani do płacenia — bo za późno zwrócono się z prośbą o uiszczenie. Wydział umieścił zawiadomienie w dziennikach, podając za przyczynę zwłoki w ściąganiu wkładek chorobę b. skarbnika, prosząc o przyjęcie do wiadomości powyższego wyjaśnienia i wpisania się napowrót w szeregi członków. Jakkolwiek wystąpienie pewnej ilości członków nie decyduje o losie Towarzystwa, bo Towarzystwo dalej istnieć może choć uszczuplone, jednak ceniąc sobie udział każdego członka w Towarzystwie — ma nadzieję Wydział, że członkowie po tem wyjaśnieniu zapiszą się powtórnie i zapobiegną w ten sposób uszczupleniu i tak niewielkich funduszków Towarzystwa.

W ciągu roku przedsiębrał Wydział cały szereg sposobów, aby przysporzyć funduszków Towarzystwu, lecz to wszystko nie odniosło najmniejszego skutku. Koncert na ten cel urządzony skończył się deficytem*), a bal urządzony z wielkim nakładem pracy i wydatków z dochodem na czysto 400 koron.

To też widząc ze strony publiczności tak wielką wobec Towarzystwa apatya, ograniczał się Wydział w wydatkach jak najbardziej, ulegając tylko pod wpływem wielkiej konieczności i tak: zapokostowano ściany wszystkich ubikacyi stacyi rautunkowej — raz dlatego, że ściany te oddawna nie odna-

---

*) Deficyt w sprawozdaniu podskarbniego niefiguruje, gdyż pokryty został przez Dra Śliwińskiego.

wiane były bardzo brudne, a powtóre, by zapobiedz rozmnażaniu się różnych owadów dających się dotkliwie we znaki, szczególnie w t. z. sypialni. W ten sposób odczyszczono ściany dadzą się każdej chwili zmyć i utrzymać wzorowy porządek. Podłogę w sali opatrunkowej zamieniono na betonową i zaopatrzone w zlew, co wobec wodociągu dozwala po każdym opatrunku chorego na doszczętne wymycie tejże.

Równocześnie z odświeżeniem stacyi, odnowiono sprzęty nadające się do dalszego użytku — zaś zużyte jak łóżka w sypialni, niewygodne i nie dające się odczyścić, zastąpiono nowemi z materacami sprężynowemi. W ten sposób starano się zaprowadzić porządek i w instrumentarium chirurgicznem. Ponieważ kufer z narzędziami chirurgicznemi używany przy wyjeździe do przypadku, po dziesięcioletniem używaniu uległ znacznemu zniszczeniu, zastąpiono go nowym, a stary oddano do naprawy, resztę narzędzi odnowiono względnie nowemi zastąpiono.

Wobec tych renowacyj, uszczupliły się fundusze Towarzystwa o paręset koron, ale były to wydatki niezbędne.

Obecnie, gdy to piszemy, zamierza Wydział uzupełnić braki we wozach ratunkowych, które z powodu częstych i gwałtownych wyjazdów, uległy zniszczeniu — dotychczas używane oddano do naprawy — aby mogły być użyte do czasu, dopóki Wydział nie zdobędzie się na wóz nowy. Od samego początku dotkliwie daje się uczuć brak ubikacji zamykanej na pomieszczenie wozów — wskutek czego wozy stojące na wolnem powietrzu, pod wpływem słońca i wilgoci ulegają zniszczeniu. Pociuszamy się atoli, że i ten brak zechce Świetna Rada Miasta usunąć przeznaczając, gdy już miejsca niema w obecnej strażnicy, przynajmniej w nowym mającym się budować ratuszu odpowiednie pomieszczenie dla stacyi ratunkowej.

Wreszcie na dwu ostatnich posiedzeniach, zastanawiał się Wydział czy nie należałoby już obecnie zaprowadzić statycznych dyżurów lekarskich na stacyi ratunkowej, a to z tej przyczyny, że liczba uczniów Wydziału lekarskiego z każdym rokiem coraz bardziej się zmniejsza, wobec czego istnieje całkiem uzasadniona obawa, że lada chwila braknie ochotników i stacya ratunkowa pustką stać będzie, co już dla samej nazwy „pogotowie“ stać się nie powinno.

Dalszą okolicznością przemawiającą za zaprowadzeniem tych lekarskich dyżurów na Stacyi Ratunkowej, jest wielki brak w naszym mieście dyżuru lekarskiego nocnego, już obecnie w wielu miastach europejskich zaprowadzonego, dającego publiczności rękojmię pewności, że w każdym nagłym przypadku nieszczęśliwym, na pewne pomoc lekarską znaleźć może.

Przez to połączenie dwóch tych instytucyi, mianowicie pogotowia ratunkowego z dyżurami lekarskimi nocnymi, rozszerzyłby się zakres działania dotychczasowych dyżurów, pełnionych przez ochotników, wzmogłaby się powaga Towarzystwa Ratunkowego, otwartyby się posady nowe dla lekarzy — a publiczność krakowska miałaby zapewnioną pomoc lekarską na każdy przypadek.

Wychodząc z tego założenia, uchwalili Wydział rozpisać konkurs na 4 posady lekarzy dyżurnych, którzyby pełnić mieli

na równi z dotychczasowymi ochotnikami stale dyżury we dnie i w nocy na stacyi ratunkowej. Konkurs pierwotnie rozpisany do 15-go lutego przesunięty do 1-go marca, a ostateczne zatwierdzenie tej sprawy odłożono do Walnego Zgromadzenia, na wyraźne życzenie PP. Ochotników. Nie przeceniając sprawy z chwilą wprowadzenia stałych dyżurów lekarskich, zrównałaby się stacya ratunkowa z innymi Towarzystwami — gdzie obok PP. Ochotników pełnią obowiązki dyplomowani lekarze. Największy szkopuł w zaprowadzeniu tych dyżurów, jest brak znaczniejszego funduszu, lecz jest nadzieja, że z chwilą rozszerzenia akcji stacyi ratunkowej i dochody się powiększą.

To jest ogólny zarys spraw, któremi się ustępujący Wydział w ciągu roku zajmował, a zanim złoży swój mandat w ręce Walnego Zgromadzenia, uważa sobie za miły obowiązek podziękować wszystkim, którzy w usiłowaniach i pracy byli mu pomocni, przedewszystkiem zaś PP. Ochotnikom, którzy przez cały rok bezinteresownie z zapalem i gorliwością spełniali swoje obowiązki, — dalej Świetnej Radzie Miasta, która zawsze z całą gotowością przychyliła się do próśb naszych i swemi świadczeniami nie mało przyczyniła się do podtrzymania naszego Towarzystwa — wreszcie instytucjom, gminom i osobom prywatnym, które nasze fundusze zasilać raczyły.

Następcom naszym życzymy, by im się udało kierować sprawami Towarzystwa również szczęśliwie, aby po skończonym roku oddali znowu następcom Towarzystwo powiększone i wzmocnione tak, jak nam się to szczęśliwie udało.

Dr Michał Śliwiński,

sekretarz.

Sprawozdanie z udzielonej pomocy za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1901.

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Pazdziernik	Listopad	Grudzień	Ogółem	Od założenia Towarst.
Towarzystwo udzieliło pomocy	231	207	250	298	250	269	342	305	202	286	235	277	3152	23992
a to: w dzień	169	160	172	186	197	202	231	228	156	212	158	193	2264	17076
w nocy	62	47	78	112	53	67	111	77	46	74	77	80	884	6912
W następujących przypadkach:														
Nagle zasłabnięcia	62	51	44	36	37	28	98	78	25	31	58	53	601	7087
Przypadki chirurgiczne	137	129	121	179	149	175	212	184	114	173	120	182	1875	12831
Samobójstwa	5	1	2	5	3	3	2	5	3	3	5	3	40	384
Porody i poronienia	11	12	10	13	10	5	8	11	11	12	6	11	120	1101
Przypadki obłąkania	1	5	6	5	3	3	8	6	7	8	3	6	64	624
Przypadki śmierci	6	1	1	7	4	6	2	2	4	6	8	3	47	238
Fałszywe alarmy	2	5	2	1	5	3	2	5	3	6	6	3	43	417
Symulacja	—	1	3	1	2	4	—	1	—	1	3	7	23	275
Przewiezienia	82	68	39	55	54	68	86	74	51	73	265	172	1027	8331
Z tego wozem zakaźnym	7	2	1	2	3	2	3	2	2	—	9	5	38	150
Dotkniętych było: mężczyzn	111	135	158	183	172	170	216	185	126	153	142	195	1946	13717
" " kobiet	101	60	69	87	67	82	88	90	64	103	62	105	978	7867
" " dzieci	10	5	1	5	7	7	18	20	5	20	14	11	123	1221
Stanowisko I-szej pomocy	3	2	22	23	6	7	4	1	4	6	13	7	98	675
Średnia na dobę	7.4	7.4	8.0	9.9	8.0	8.1	11.0	9.8	6.7	9.8	7.4	8.9		

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE Krakowskiego Ochoficznego Towarzystwa Ratunkowego za rok 1901.

Przychód		Kor.	hal.	Rozchód		Kor.	hal.
1	Pozostałość z roku 1900	10712	47.	1	Obiady, śniadania i podwieczorki	1345	—
2	Wkłádki członków	1223	78	2	Służba	168	—
3	Subwencya gminy m. Krakowa	1000	—	3	Woznice	156	—
4	Subwencya gminy m. Podgórzca	300	—	4	Dyżurny stale, ...	736	—
5	Subwencya Wydziału krajowego	600	—	5	Wozy sanitarne	800	80
6	Subwencya Kasy Oszczędności m. Krakowa	400	—	6	Narzędzia i inwentarz	653	83
7	Dar Dyrekcyi kolei państwowej	200	—	7	Drobne wydatki Stacyi (pranie bielizny, mniejsze naprawy i t. p. . . . .)	260	—
8	Dar Arcybractwa Miłosterdzia	200	—	8	Wydatki biurowe (druki, papier)	212	84
9	Dar Dra Ściborowskiego	200	—	9	Kursor	72	50
10	Dary drobne	174	05	10	Telefony	50	—
11	Odsetki	376	51	11	Opatrunki i teki	499	40
12	Za przewożenie chorych i udzielanie pomocy na Stacyi Ratunkowej	513	10				
	Razem	15899	91		Razem	4954	37

Przychód . . . . . 15,899 koron 91 hal.
 Rozchód . . . . . 4,954 „ 37 „
 —————
 10945 koron 54 hal.

Z tej kwoty . . . . . 1,800 koron jako wkładki członków założycieli i dar Dra Ściborowskiego przeniesiono do funduszu żelaznego. Na rok 1902 pozostaje kwota 9,145 koron 54 hal. (dziewięć tysięcy sto czterdzieści pięć koron pięćdziesiąt cztery halenzy, umieszczona w Towarzystwie Zaliczkowym w Krakowie na książeczce I. 3612.

Fundusz budowy domu dla stacji Krakows. Ochotniczego Towarzystwa Ratunkowego.

Pozostałość z r. 1900	3757 kor. 84 h.
Dochód z balu i dary	424 „ 69 „
Odsetki	192 „ 28 „
Obligacya pożyczki krajowej	100 „ — „
Dar N. N.	100 „ — „
Legat po śp. Drze Buszku	180 „ — „
	4754 kor. 81 h.

Ze sumy tej przeniesiono do funduszu żelaznego:

Legat po śp. Drze Buszku	180 kor.
I dar N. N.	100 „
	280 kor. 280 kor.

Pozostaje na r. 1902 . . . . . 4474 kor. 81 h.

Sumę 4.474 kor. 81 h. (cztery tysiące czterysta siedemdziesiąt cztery korony 81 h.), jako fundusz budowy domu, złożono na książeczkę pow. Kasy Oszczędn. krak. L. 22.771.

Fundusz żelazny Krak. Ochotn. Tow. Ratunkowego.

Przeniesione z funduszu czynnego:

Wkładki członków założycieli	1600 kor.
Dar dra Sciborowskiego	200 „
	1800 kor. 1800 kor.

Przeniesiono z funduszu budowy domu:

Legat po śp. Drze Buszku	180 kor.
Dar N. N.	100 „
	280 kor. 280 kor.
Razem	2080 kor.

Sumę 2080 kor. (dwa tysiące ośmdziesiąt koron), jako fundusz żelazny Krak. Ochot. Tow. Ratunkowego, umieszczono w pow. Kasie Oszczędności krak. na książeczce l. 39.661. Ponieważ komisya szkontrująca, pomimo zaproszeń od Wydziału, się nie zeszła, składam przed Walnem Zgromadzeniem zestawienie rachunkowe, według istniejących po śp. Drze Buszku pozostałych zapisków.

Za Wydział:

Dr Strycharski Jan.

Spis członków Towarzystwa Ratunkowego.

I. Członkowie honorowi.

Hr. Wilczek Jan, honorowy prezydent wied. tow. ratunkowego
Doc. Dr. Aleksander Bossowski
Dr. Śliwiński Michał
Doc. Dr. Braun Stanisław
† Dr. Buszek Jan, fizyk m. Krakowa
Prof Dr. Wicherkiewicz Bolesław
Eminowicz Wincenty, naczelnik Straży ogniowej.

II. Członkowie wspierający.

1. Założyciele.

Gmina m. Krakowa (z datkiem 600 koron.)
Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń (z datkiem 400 kor.)
Krakowska Kasa oszczędności (z datkiem 400 kor.)
Kolej północna (z datkiem 400 kor.).

2. Dobrodzieje

Gmina m. Podgórze
Reich Leopold, rad. ces., czł. rad. nadz. kolej państw.
Hr. Reyowa Józefa z Przeclawia.

3. Dożywotni.

Franciszek Macharski.
Hr. Ressegnier Marya z Niska
Kolej państwowa
Dr. Mańkowski Leon
Dr. Hr. Potocki Andrzej
Dr. Szymkiewicz Kazimierz
Fabryka Zieleniewskiego
Dr. Biesiadecki Stanisław.

Zwyczajni.

Anczyc Wacław
Armółowicz Stanisław
Armatowicz Feliks
Bałaban Jakób
† Bałucki Michał

Barberowska Karolina
Bartł Stanisław z wkł. roczną 10 kor.
Baruch Gustaw
Beringer Wandalin, r. m.
Bernacki Stefan
Berezowska Henryka
Beyer M. i Spółka
Biasion Alfred
Dr. Bielański Gustaw
Bilewski Władysław
Dr. Bobkiewicz Henryk
Bielawski Józef
Bielak Józef
Bielska Józefa
Birnbaum Juda, r. m.
Bober Jakób
Boehm Seweryn
Dr. Bossowski Aleksander, doc. Uniw.
Boznański Adam
Doc. Dr. Braun Stanisław
Brunner Jakób
Burzyński Stanisław
Dr. Bujwid Odo, prof. Uniw.
Bujański Wawrzyniec
Chmurski Roman, r. m.
Ciechanowski Wacław
Cech kowali, stelmachów z wkł. r. 12. kor.
Chlebowska Ksawera
Cech szewców
Cech blacharzy
Cech ślusarzy
Dr. Cyfrowicz, Leon, prof. Uniw.
Br. Czechowiczowa z wkł. r. 10 kor.
Książę Czetwertyński Heliodor
Dawidowski Aleksander, emer. Dyr. poczty
Hr. Dębicki Ludwik
Dr. Doboszyński Adam
Dobrowolski M. L.
Dr. Domański Stanisław, Prof. Uniw.
Deptuch Jan
Dorożyński Stanisław
Dziedzicka Emilia z wkł. r. 10 kor.
Ehrenpreis Maksymilian
Dr. Eibenschütz Zygmunt
Dr. Eichhorn Eerdynand
Emilewicz Walenty
Epstein Juliusz, r. m.

Epstein Leopold.
Fabryka cygar z wkł. r. 20 kor.
Falter Józef
Federowicz Jan, r. m. i poseł sejm.
Fenz Wilhelm
Fraenkel Michał
Fischer Jan
Fischer Władysław
Firganek Karol
Dr. Friedberg Izydor
Fritsch Herman, r. m.
Fuchs Edward
Ks. Gawroński, Infułat
Gazownia miejska
Gędziński Zygmunt
Glikson Jakób
Głowacki Wacław
Gmina izraelicka 30 kor.
Gmina Krowodrza z wkł. roczną 30 kor.
Gmina półwie Zwierzyniec z wkł. roczną 30 kor.
Gmina Nowa Wieś Narod. z wkł. rocz. 20 kor.
Gmina Czarna Wieś z wkł. roczną 20 kor.
Gmina Dębniki z wkł. roczną 30 kor.
Gmina Grzegórzki z wkł. roczną 20 kor.
Goldgart Naftali
Dr. Górski Józef
Grabowski Władysław
Gottlieb Ignacy
Grünwald Kopel z wkł. roczną 16 kor.
Gralewski Eugeniusz
Grigar Ferdynand
Ks. Guńkiewicz Jan
Gremium Aptekarzy
Dr. Horowitz Leon, r. m.
Hochstim Leon
Holik Anastazy
Dr. Hoyer Stanisław, Prof. Uniw.
Dr. Ichneiser Michał, r. m.
Dr. Jakubowski Maciej L., Rektor Uniw.
Janigowa Marya
Jankowska Olimpia z wkł. roczną 10 kor.
Jawornicki Józef, r. m.
John Hugo
Dr. Jordan Henryk, Rada Dw.
Ks. Dr. Jurgowski Ludwik
Dr. Kasperek Franciszek, Prof. Uniw.
Dr. Kępiński Stanisław

Klein Wiktor
Knaus Karol
Dr. Kohn Maksymilian, r. m.
Dr. Korczyński Edward, Rada Dworu
Dr. Korotkiewicz Zenon, Dyr. Policyi, R. D.
Kowalski Zygmunt, Dyr. K. O.
Kozłowska Klementyna z wkł. roczną 10 kor.
Krzyżanowski Stanisław
Krzyżanowski Stanisław, budowniczy
Kohn D.
Kosobudzki Piotr
Dr. Kulczyński Leon, Dyr. gimn.
Kurkiewicz Józef
Kosydarski W.
Koziański Antoni
Dr. Kostanecki Kazimierz, Prof. Uniw.
Kwiatkowski Jan, r. m.
Landau Hirsch
Ks. Lang August z wkł. roczną 10 kor.
Laskowski Kazimierz, Rad. Dw. z wkł. roczną 10 kor.
Laskowska Anna, żona deleg. z wkł. roczną 10 kor.
Lenert Franciszek
Lux Zygmunt
Dr. Lepkowski Wincenty, Doc. Uniw.
Lieblieng Maurycy z wkł. roczną 10 kor.
Lesikowski Ignacy
Dr. Łazarski Józef, Prez. Izby lekarskiej
Makarewicz Emilia
Mandel D.
Markus Karol
Matusiński Jacek
Merz Wilhelm
Maurizio Jan
Mendelsburg Albert
Ks. Midowicz Teofil, Pralat
Miejska Kasa chorych, z wkł. roczną 100 kor.
Miliewski Alfred
Hr. Mostowski Edward
Mussil Leopold
Müller Wolf
Müller Jan
Niemczewski Franciszek
Niesiołowski Kazimierz z wkł. roczną 10 kor.
Niewiarowski Władysław
Nowakowska Zofia
Dr. Olszewski Karol, Prof. Uniw.
Dr. Pawluskiewicz August

Dr. Pareński Stanisław, Prof. Uniw.
Patelski Franciszek
Pawlikowski Mieczysław
† Dr. Pieniążek Karol, r. m. Wiceprezydent
Piotrowski Witold, Wiceprezydent
Pollerowa Wanda z wkł. roczną 20 kor.
Powiatowa Kasa chorych z wkł. roczną 50 kor.
Popiel Konstanty
Popiel Paweł, r. m.
Porebski August
Dr. Propper Albert, r. m.
Papeé
Przeworski Zygmunt
Raczyński August
Rajal Ignacy
Rakower Elfoim
Ripper Zofia
Reim i Spółka
Rożnowski Stanisław
Dr. Rosenblatt Józef, Prof. Uniw.
Dr. Rosenblatt Emanuel
Rotter Jan, r. m.
Rittermann Aleksander
Resurs miejski dawny
Rutkowski Kazimierz
Rudolphi Karol
Saare Józef
Satalecki Wincenty
Dr. Ściborowski Władysław
Schwarz Henryk
Słęk Kazimierz, D. K. O.
Słonecki Zenon, Dyr. Tow. Wz. U.
Dr. Smolka Stanisław, Prof. Uniw.
Sobierajska Marya
Sobolewski Ignacy
Hr. Starzeński Edward, Starosta
Steinberg Leon
Dr. Styczeń Wawrzyniec, r. m.
X. Dr. Prałat Spis
Suski Wiktor
Dr. Sternschuss Michał z wkł. roczną 10 kor.
Stowarzyszenie tapicerów
Stowarzyszenie Drukarzy i Litografów
Stryjeński Tadeusz, r. m. z wkł. roczną 12 kor.
Swolkień Władysław z wkł. roczną 10 kor.
Swolkieniowa Adela z wkł. roczną 10 kor.
Swierzyński Stanisław

Dr. Szalay Ludwik
Szybalski Mieczysław
Stow. złotników i jubilerów z wkł. roczną 16 kor.
Stow. introligatorów i pudełkarzy z wkł. roczną 16 k.
Dr. Sternschuss Adolf
Dr. Sternschuss Jan
Szkłarski Andrzej
Szmelkes Mojżesz, r. m.
Ekscell. Dr. Hr. Tarnowski Stanisław, Pr. Ak. Um.
Towarzystwo Kred. Ręk. i przemysł.
Telegrafistki z wkł. roczną 10 kor.
Tilles Emanuel, r. m.
Tlachna Maurycy
Towarzystwo wyścigowe
Dr. Tomkowicz Stanisław, b. Red. „Czasu“
Troczyński Romuald
Dr. Trzebicki Rudolf, Prof. Uniw.
Wachtel Bernard
Dr. Weigel Ferdynand, b. prez. m.
Hr. Wodzicki Antoni
Dr. Zanietowski Józef starszy
Ekscell. Zborowski Ignacy
Dr. Zoll Fryderyk, Czł. Izby Panów
Dr. Żuławski Karol, Prof. Uniw.
Zajączkowski Władysław
Pani Zachalkowa.

III. Członkowie czynni.

I. Lekarze Tow. Ratunkowego.

Dr. Bannet Arnold	Dr. Kozłowski Bronisław
„ Bobkiewicz Henryk	„ Kwaśnicki August
Doc. Dr. Bossowski Alexander	„ Langie Adam
„ „ Braun Stanisław	„ Ligeża Józef
Dr. Czaplicki Zdzisław	„ Mayzel Tadeusz
„ Doliński Maryan	„ Maurer Zdzisław
„ Frommer Aron	„ Panek Kazimierz
„ Frączkiewicz Jan	„ Nowak Dyonizy
„ Gertler Norbert	Prof. Dr. Pieniążek Przemysław
„ Grzybowski Grzegorz	Dr. Piepes Wilhelm
„ Haim Leopold	Doc. Dr. Raczyński Jan
„ Kaczyński Stanisław	Prof. Dr. Rosner Alexander
Doc. Dr. Korczyński Ludomil	Dr. Rózecki Józef

Dr. Schmidt Adam
 „ Schwarz Jan
 „ Śędzielowski Józef
 „ Sliwiński Michał
 „ Silbermann Aron
 „ Stahr Elias
 „ Strycharski Jan
 „ Supiński Edmund

Dr. Surzycki Józef
 Prof. Dr. Wachholz Leon
 „ „ Wicherkiewicz
 Dr. Wróblewski Wincenty
 „ Żychoń Józef
 „ Żmigrod Binem
 „ Zydlowicz Władysław.

2. Członkowie Ochotnicy.

Baczyński Teofil *
 Bielski Kazimierz
 Brzeski Jan
 Bukowski Karol
 Bylicki Andrzej *
 Cybulski Teodor *
 Dorfner Maxymilian *
 Filimowski Ludwik *
 Filipkiewicz Władysław
 Gaschke Maurycy
 Glassner Roman
 Hackbeil Bronisław
 Hilfstein Joachim
 Jakobsohn Leopold
 Jaworski Mieczysław
 Katz Leon
 Klemensiewicz Zygmunt *
 Kluger Władysław
 Komorowski Cezar
 Korolewicz Bolesław *
 Koszutski Bronisław *
 Kwiatkowski Stanisław *
 Lauer Alexander
 Lenartowicz Jan *
 Liebermann Emil *
 Łakociński Tadeusz
 Łapiński Stanisław

Maciąg Adam
 Mirtenbaum Leon *
 Morawski Karol
 Moskala Jan
 Mostowski Stanisław
 Nowicki Witold *
 Pawlica Władysław
 Pisarski Tadeusz
 Rappaport Leon *
 Ruczka Alexander *
 Rzegociński Bolesław *
 Silbiger Józef
 Schalit Edward
 Schlank Józef
 Smolik Przemysław *
 Stefański Edward
 Stopezański Jan *
 Stein Leon
 Swolkien Bolesław
 Szukiewicz Władysław
 Tempka Maryan *
 Trenkner Henryk
 Turowski Cypryan
 Waydowicz Stanisław
 Warzeszkiewicz Mieczysław
 Wierzbicki Gustaw *
 Włyński Tadeusz.

Oznaczeni gwiazdką pełnili służbę tylko do wakacyj.

